

**Werkinstructie
Ontslag avond/nacht**

Zorgverzekeraars willen in samenwerking met Nederlandse ziekenhuizen inzetten op ligduurverkorting. Dat betekent een verblijf in het ziekenhuis als dit medisch gezien noodzakelijk is. Daarnaast betekent dit het stimuleren van vervroegd ontslag als dit medisch en sociaal gezien mogelijk is.

Deze werkinstructie gaat over ontslag in de avond of nacht na de bevalling (ontslag na 17.00 uur). Ontslag op de dag heeft altijd de voorkeur voor de kraamzorg.

Als zorgverleners willen wij afspraken maken rondom de zaken die wij als minimaal noodzakelijk achten voor het gezamenlijk kunnen faciliteren van ontslag in de avond en/of nacht en de zorg die hierop volgend wordt ingezet. Ivm de huidige tekorten in de kraamzorg moet de aanwezige zorgcapaciteit zo goed mogelijk worden verdeeld over de gezinnen die zorg nodig hebben. In de basis kwaliteitseisen is niet vastgelegd dat zorg in de avond-nacht moet worden verleend (met uitzondering van de partusassistentie). Daarom hebben kraamzorgorganisaties ervoor gekozen om zoveel mogelijk de kraamverzorgenden op de dag in te zetten en zorg in de avond-nacht te beperken.

Ontslag op de dag 07.00 – 17.00

Ontslag op de dag heeft in alle situaties de voorkeur. Er vindt altijd ontslag op de dag plaats in geval van:

1. (Vervroegde) thuiskomst na sectio
2. Fluxus post partum
3. GBS drager
4. Langdurig gebroken vliezen
5. Meerling
6. Maternale koorts, koorts en/of ondertemp Neonaat
7. Risico op hypertensie
8. POP (kwetsbare) cliënten (waaronder SSRI gebruik, LVB ouders, middelengebruik, tienermoeder, etc.)★

★ voor POP (kwetsbare) cliënten is het van belang om zo vroeg mogelijk op de dag het ontslag in te zetten, zodat er voldoende tijd is om cliënt thuis te observeren en een juiste voorlichting en advies te geven voor de avond/nacht.

★ Mocht de cliënte (in anamnesis) vallen onder 1 van de bovenstaande genoemde punten dan laat verloskundige of gynaecoloog dit bij voorkeur weten voor 28 weken (maar uiterlijk bij oproep voor de bevalling) aan de kraamorganisatie (denk hierbij aan kwetsbare zwangere, POP-clieënten, PE ia. etc). de kraamorganisatie inzake doet dan een opstart in de avond/nacht.

Ontslag in de avond en of nacht 17.00 – 07.00

Verloskundige, verpleegkundige of cliënt belt kraamzorgorganisatie, wanneer tijdstip ontslag bekend is, in geval van ontslag op de avond of nacht. Het uitgangspunt is dat kraamzorg opstartzorg biedt bij een gezonde kraamvrouw en kind.

Primipara; Altijd opstartzorg. Minimale zorg bedraagt bij leveren van opstartzorg tenminste 2 uur.

Multipara; De cliënt kan gebruik maken van minimaal een telefonische instructie door kraamzorg. De dag daaropvolgend zal de cliënt tussen 8.00 uur en 9.00 uur zorg ontvangen van de kraamzorgorganisatie. In geval van een telefonische instructie zal er een half uur aan zorguren binnen het LIP geschreven worden. Daar waar sprake is van een taalbarrière, en een telefonische instructie niet toereikend is, wordt er gekozen voor een opstart thuis.

Mocht de verloskundige niet nodig vinden dat er een opstart gedaan wordt door de kraamzorg, laat zij per telefoon weten dat de mevrouw naar huis gaat en dat de zorg de volgende dag ingezet kan worden.

Ouders krijgen bij ontslag informatie van verloskundige of verpleegkundige (zie bijlage voor document miranda HAGA) over bij welke signalen de verloskundige moet worden gebeld. Bijvoorbeeld d.m.v. de kaart postnatale zorg [“Jij en je baby, herken je deze signalen”](#) van de KNOV. Kraamzorg belt cliënt en geeft telefonische instructie conform in de bijlage opgenomen richtlijn.

Bijlagen

Bijlage 1 Checklist telefonische instructie

Telefonisch contactmoment (partus)medewerker en cliënt.

Wanneer er geen opstartzorg plaats vindt zal de kraamverzorgende/partusmedewerker gevraagd worden om telefonisch contact op te nemen met de cliënt. Het doel van dit gesprek is dat de cliënt alle instructie en voorlichting krijgt zodat zij goed geïnformeerd de nacht in gaan. De cliënt wordt gewezen op de instructiekaart “Jij en Je baby” zodat zij weet in welke situaties contact opgenomen moet worden met de verloskundige.

De kraamverzorgende/partusmedewerker schrijft een korte overdracht voor de planning waarin genoteerd staat welke afspraken zijn gemaakt en of er bijzonderheden zijn. Een voorbeeld van bijzonderheden wat vastgelegd wordt:

- Afwijkend voedingsbeleid (denk aan ziekenhuisoverdracht)
- Bijzonderheden omtrent partus
- Bijzonderheden die na voren komen n.a.v. het doornemen van de checklist.

De collega die de volgende dag de zorg gaat verlenen weet dat de onderstaande checklist met de cliënt is besproken.

Voor een telefonische instructie wordt een half uur zorg binnen het LIP genoteerd en gedeclareerd.

Kraamvrouw :

- Vloeien - stolsels – hoeveelheid normaal / afwijkend
- Hygiëne
- Naweeën
- Urineren
- Rusten en inspanning (*bijv. niet alleen naar toilet of naar beneden gaan*)
- Wanneer contact opnemen met verloskundige (*verwijzen naar kaart “Jij en je baby”*)

Baby:

- Veilig slapen (*rooming-in, geen wandelwagenbak, niet bij ouders in bed, rugligging, onder in bed, geen zeiltje ect.)*
- Gebruik kruiken (*veiligheid, hoe klaar te maken , hoe in bed te leggen*)
- Verschoneren (*alle luiers laten bewaren*)
- Controle temperatuur (*laat ouders zo snel mogelijk temperaturen, wat is normaal en afwijkende temp, welke acties te ondernemen. Evt via beeldbellen zodat techniek kan worden uitgelegd, diep genoeg etc*)
- Koortslip
- Pseudomenstruatie/ uraten
- Hygiëne
- Kreunen / kleur

- Misselijkheid / benauwdheid
- Huil/ slaapedrag
- Wanneer contact opnemen met verloskundige(*verwijzen naar kaart "Jij en je baby"*)

Voeding:

- Voedingssignalen
- Voedingsmomenten
- Borstvoeding
- Hygiëne
- Aandachtspunten bij het aanleggen
- Aanlegtechnieken
- Bij flesvoeding
- Hygiëne
- Bereiding
- Hoeveelheid

Rapportage:

Vraag de cliënt of ze de onderstaande punten willen noteren:

- Voedingstijden
- Bij flesvoeding, hoeveelheden noteren
- Luiers
- Temperatuur baby
- Tijdstip kruiken

NB: Wanneer de verloskundige het wenselijk vind om toch een opstartzorg met kraamverzorgende aan huis te hebben is dit ook een reden om de opstartzorg niet telefonisch te laten verlopen.

Aanvulling vanuit werkgroep verloskundigen 26/6

- Toevoegen misselijkheid / benauwdheid
- Als verloskundige indicatie geeft voor thuis opstart (meerdere malen contact met verloskundige)
- Mogelijkheid kaart vanuit ziekenhuis mee waar de cliënt kan noteren over vloeien, voeding, verschonen etc..